

1.9. Gülbank

Türkçe sözlüklerde kelime, “bir cemaat tarafından bir ağızdan makamla çağrılan dua” şeklinde ifade dilir. Bazı dinî ve resmî törenlerde belli bir eda ile veya makamla okunur. Okula yeni başlayan çocuğun hane kapısının önünde ettikleri, “ayin”lerde ve bazı merasimlerde ise sayılı kişilerce yapılan duadır. Gülbank okunması için daha çok “gülbank çekme” deyimi yaygındır.

Özellikle Bektaşi, Mevlevi ve mehter müziğinde kullanılır. En meşhur gülbanklardan birisi şöyledir: “Allah Allah, İllallâh; Baş Üryan, Sine Büryan, Kılıç Al Kan; Bu Meydanda Nice Başlar Kesilür Hiç Soran Olmaz. Eyvallah, Eyvallah; Kahrımız, Kılıcımız Düşmana Ziyan, Kulluğumuz Padişaha Ayân; Üçler Yediler, Kırklar, Gülbâng-I Muhammed, Nûr-u Nebî, Kerem-i Alî, Pirimiz, Sultânımız Hünkâr Hacı Bektâş Velî, demine, devrânına Hû diyelim.” Hu sözüyle biter ve dinleyenler, hep bir ağızdan yüksek sesle “ehû” derler. Mevleviler, gülbank çekilirken dinlerler; Alevi-Bektaşiler ise “Allah Allah” diye zikrederler.